

Nemzetpolitikai összefoglaló

2020. 33. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Potápi Árpád János: Tíz éve radikális irányváltás történt Magyarországon

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára úgy látja, hogy tíz éve nem egyszerűen kormányváltás, hanem radikális irányváltás történt Magyarországon, aminek legláthatóbb jele a nemzetpolitika. Potápi Árpád János vasárnap Bátaszéken, a Bátaszéki Székelyek Baráti Köre által rendezett józseffelvi búcsún hozzátette: az Országgyűlés 2010. május 26-án fogadta el a kettős állampolgárságról szóló törvényt, ennek köszönhetően mára több mint egymillió-egyszázezren kapták meg a magyar állampolgárságot. Ezzel lehetőséget teremtettek arra, hogy minden magyar közjogi értelemben újra a magyar nemzethez csatlakozzon - hangsúlyozta az államtitkár a város művelődési házában tartott ünnepségen. Emlékeztetett arra is: az alaptörvény kötelezővé tette a mindenkori magyar kormánynak, a magyar államnak, hogy a határon túli magyarsággal foglalkozzon. 2014-ben és 2018-ban már a kettős állampolgársággal rendelkező magyarok is szavazhattak, így az Országgyűlést "nemzetgyűlésnek is felfoghatjuk", hiszen - mint mondta - a törvényhozásban így az egész nemzet képviselve van.

A külhoniak is pályázhatnak a jó tanuló, jó sportoló címre

El kell érni, hogy minden magyar gyerek minden nap mozogjon, mert ezzel jelentősen javítható az egészségügyi állapotuk - mondta a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára kedden az M1 aktuális csatornán. Potápi Árpád János hozzátette: Magyarországon az elmúlt tíz évben sokat tettek ezért, hogy a gyerekek minden nap mozogjanak, hiszen bevezették például a mindennapos testnevelés órát. A kormány szeretné elérni, hogy a határon túli magyar iskolákban is legyen lehetőségük erre a gyerekeknek - közölte az államtitkár. Emlékeztetett, hogy a múlt héten nekik is meghirdették a jó tanuló, jó sportoló címet, amelyre kiváló tanulmányi és kiemelkedő sporteredményeket elérő külhoni magyar diákok pályázhatnak. A pályázatot augusztus 31-éig lehet benyújtani a nemzetpolitika@me.gov.hu címen. Az év jó tanulója, jó sportolója címet és a vele járó 300 ezer forintos jutalmat külhoni régióként egy-egy diák nyerheti el - mondta.

Határon túli magyar fiataloknak kezdődött vitorlástábor Orfűn

Megnyílt a Rákóczi Szövetség és a Magyar Vitorlás Szövetség szervezésében a határon túli magyar fiataloknak rendezett vitorlástábor kedden a Baranya megyei Orfűn. Szili Katalin, a Kárpát-medencei autonómiatörekvések egyeztetéséért felelős miniszterelnöki megbízott a rendezvényen azt mondta: a tábor is mutatja, hogy a nemzeti összetartozás évében tervezett rendezvényeknek legalább egy részét sikerült, illetve sikerül megtartani a koronavírus-világjárvány ellenére. Az augusztus 14-éig tartó kárpát-medencei vitorlástáborról szólva kiemelte: a Felvidékről érkező tizenöt általános iskolás diák és kísérőik megismerhetik a térséget, sportolási lehetőséget kapnak, és várhatóan családjaikban is népszerűsítik majd Magyarországnak ezt a turisztikailag kiemelt területét, később pedig visszatérnek a most megismert vidékre. Csáky Csongor, a Rákóczi Szövetség

elnöke emlékeztetett arra, hogy szervezetük az idei nyárra 5000 határon túli magyar fiatalnak szervezett programot, azonban a járvány miatt elrendelt korlátozások következtében nem tudnak annyi diákot fogadni, mint tervezték. Örömet fejezte ki ugyanakkor, hogy a szövetség sátorlajújhelyi tábora mellett létrejöhetnek olyan színes programok is, mint az e heti orfűi, illetve a nyár eleji nyékládházi hasonló vitorlástábor.

Elhelyezték a Kárpát-medence Aratókoszorúját a Szent István-bazilikában

Elhelyezték a Szent István-bazilikában szerdán a Kárpát-medence Aratókoszorúját, amelyet az idén hajdúnánási gazdasszonyok fontak a Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem program részeként. A program szervezői, a Magyarok Kenyere Alapítvány, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (MAGOSZ) és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) képviselői együtt, ünnepélyes keretek között helyezték el a 800 búzakalászból álló díszes aratókoszorút a Szent István-bazilikában, ahol a következő hetekben megtekinthető az alkotás. Jakab István, az Országgyűlés alelnöke, a MAGOSZ elnöke az eseményen felidézte, hogy a Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem program tíz évvel ezelőtt indult útjára. Hangsúlyozta: a trianoni békeszerződés aláírásának századik évfordulóján, a nemzeti összetartozás évében kiemelt jelentősége van az aratókoszorú elkészültének, amely a magyar közösség összetartását szimbolizálja. „Jelzi azt, hogy megmaradtunk, egy kenyéren vagyunk, közös az öröm, közös a bánat, közös a kudarc, közös a siker” – fogalmazott, kiemelve: az idelátogatók érezni fogják, hogy a nemzetben van erő, hit és kitartás.

Emléktáblát állítottak Petrás Incze János minorita szerzetesnek Szegeden

Felavatták Petrás Incze János moldvai születésű szerzetes emléktábláját a szeged-felsővárosi Szent Miklós minorita templom plébániájának falán csütörtökön. Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős miniszteri biztosa avatóbeszédében úgy fogalmazott, Petrás Incze János joggal nevezhető a moldvai csángó közösség apostolának. „Életpéldája arra tanít bennünket, hogy legfőbb feladatunk legjobb lelkiismeretünkkel, hazánk iránti szeretettel végezni munkánkat” – mondta. Már sikerült elérni, hogy „a Kárpát-medencében és a diaszpórában élő nemzettársaink” ugyanolyan jogokkal rendelkeznek, mint az anyaországiak – mondta a politikus, felidézve, egy évtizede annak, hogy az Országgyűlés elfogadta a külhoni magyarság egyszerűsített honosítását lehetővé tevő törvényt. Ennek köszönhetően az elmúlt tíz évben több mint egymillióan szereztek meg a magyar állampolgárságot – tette hozzá. Hangsúlyozta, hogy folyamatosan emelkedik a támogatott külhoni magyar intézmények, egyházi és civil szervezetek száma. Szilágyi Péter úgy fogalmazott: addig beszélhetünk magyar jövőről, amíg vannak magyar fiatalok, ezért tartja a kormány kiemelten fontosnak oktatási intézményeik működtetését. Kárpát-medence-szerzte ötven magyar középiskola, kollégium és szórványkollégium működését biztosítja a kormány, emellett nyolc külhoni magyar tannyelvű felsőoktatási intézmény, kar tevékenységéhez nyújt állandó támogatást – mondta.

Nagy Nyári Határtalanul – virtuális vetélkedőt indított a nemzetpolitikai államtitkárság

Nagy Nyári Határtalanul címmel virtuális vetélkedőt indított a nemzetpolitikai államtitkárság, amelyen külhoni és magyarországi diákok mérhetik össze magyar történelmi, irodalmi, néprajzi és földrajzi tudásukat. Az államtitkárság az MTI-hez pénteken eljuttatott közleményében azt írta: második alkalommal hirdetnek online vetélkedőt a Határtalanul program keretében, a tavasszal tartott első versenyen 75 ezer anyaországi és külhoni középiskolás vett részt. A vetélkedőn osztályok vagy csapatok versenyeznek egymással. Az elődöntőn a fiataloknak 30 feladatot kell megoldaniuk 25 perc alatt. A helyes válaszok száma és a teszt kitöltésére fordított idő alapján alakul ki az elődöntő sorrendje, a legjobbak a döntőbe jutnak - olvasható a közleményben. Hozzátették: a játékosok legjobb eredményeit régióként értékeli a zsűri. Úgy fogalmaztak: A vetélkedő célja, hogy lehetőséget teremtsenek az anyaországi és külhoni fiataloknak „közös történelmünk és kultúránk mélyebb megismerésére, a nemzeti összetartozás érzésének erősítésére, valamint az egymás közötti kapcsolatok szorosabbra fűzésére”.

Román útügyi hatóság: Orbán Viktor és Ludovic Orban jelenlétében avatják fel az új sztrádaszakaszt

Várhatóan szeptember 4-én Magyarország és Románia miniszterelnökének jelenlétében avatják fel a határhoz vezető, Bihar–Bors autópálya-szakaszt és az új határátkelőt – nyilatkozta a Digi24 televíziónak Ovidiu Barbier, a közúti infrastruktúrát kezelő országos társaság (CNAIR) igazgatóhelyettese. „Jelenleg kormány szinten zajlik az egyeztetés a két ország között annak érdekében, hogy Borsnál megnyíljon az új, Bors II-nek nevezett, a személy- és teherforgalom számára is elérhető határátkelő. Mindkét menetirányban tíz-tíz sávós lesz az átkelő, amelyet várhatóan szeptember 4-én nyitnak meg a két ország miniszterelnökének jelenlétében” – fogalmazott a televíziónak az illetékes. Magyar oldalon a korábbi bejelentések szerint augusztus közepére meglesz minden engedély az M4-es autópálya 29,5 kilométeres Berettyóújfalu–Nagykeréki országhatár szakaszának átadásához. Mint ismeretes, korábban megmosolyogatóan válaszolta a sztrádaépítési „versenyt” a román közlekedési miniszter: Lucian Bode tárcavezető februárban úgy fogalmazott, a „történelemben először” fog előfordulni, hogy a magyar fél előtt érnek a határra egy – az új magyarországi aszfaltcsíknál több mint ötször rövidebb – sztrádaszakasszal.

Szórványsors: román listán „nyílik” a tulipán immár két erdélyi megyében

Beszterce-Naszód megyén kívül Hunyad megyében is román pártokkal koalícióra lépve próbálja bejuttatni jelöltjeit a megyei önkormányzatba az RMDSZ. A Nemzeti Liberális Párttal (PNL) és a Kereszténydemokrata Nemzeti Parasztpárttal (PNȚCD) kötött választási szövetségnek két célkitűzése van: közös megyei tanácsosjelölti listát, illetve egyetlen tanácselnökjelöltet állítanak a PNL-es Adrian Nicolae David személyében – mondta el a Krónikának Winkler Gyula, a szövetség megyei elnöke. Az RMDSZ jelöltjei a listán három helyet kapnak. Ezek közül az 5. biztos befutó, így, ha minden jól megy, 16 év után visszakerülünk a Hunyad Megyei Tanácsba” – vetítette előre a célt. Hozzátette, ez nemcsak egy megyei tanácsosi hely megszerzése: sokkal nagyobb annál, és szórványban „természetesnek érzi”, hogy román pártokkal szövetkezve próbálják megvalósítani célkitűzéseiket. Emlékeztetett, az RMDSZ-nek 16 éve nem sikerül bejuttatnia jelöltjét a Hunyad megyei önkormányzatba. „Ennek egyszerű és banális oka van: a demográfiai súlyunk. A magyar közösség aránya 3,6–3,8 százalék között változott Hunyad megyében. 2004-től, amikor öt százalékos lett a bejutási küszön a helyi önkormányzatokban, ez nekünk lehetetlenné teszi a bejutást. Ezért ennyi év után úgy döntöttünk, hogy politikai, illetve választási szövetséget kötünk” – fogalmazott.

Visszafogottan, de szervezik a Szent István-napi ünnepségeket Székelyföld-szerte

A március 15-ei ünnepségek és csíksomlyói búcsú, valamint a számtalan város- és számtalan faluünnep elmaradása után úgy tetszik: az államalapítás ünnepén, Szent István-napján, ha visszafogottan is, de ünnepelhetnek a székelyföldi településeken. A szervezők bizakodók, de óvatosan ígérnek: a programok körvonalazódnak, ám a vészhelyzeti állapot meghosszabbításától, az esetleges szigorításoktól függ, hogy idén közösen szelhetjük-e meg az új kenyeret.

Tanácselnökjelöltet is indít Hargita megyében a Szabad Emberek Pártja

Rákossy Botond-József a POL színeiben pályázza meg Hargita Megye Tanácsának elnöki székét. Bemutatkozásként elmondta: azért indul a választáson, meg nem tudta tétlenül nézni, hogy Hargita megye szavazópolgárainak olyan emberek közül kell választaniuk, akik „bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt bérletet váltottak a törvényszékekre, táblabíróságokra”. Annak indoklásaként, hogy miért éppen a POL színeiben indult, a jelölt kifejtette, hogy független jelöltként nem sok esélye volna eredményt elérni. A POL színeiben száll versenybe egy újabb mandátumért a szeptemberi önkormányzati

választásokon Gálfi Árpád, Székelyudvarhely jelenlegi polgármestere. A korábban szintén az MPP-ben politizáló előljáró kifejtette: azért indult a POL színeiben a választásokon, mert az általa létrehozni kívánt Székelyudvarhelyért Párt bejegyzése nem valósulhatott meg időben, független jelöltként való indulását pedig politikai ellenfele szintén megakadályozták. Gálfi kihangsúlyozta: a POL megfelelő „eszközt és keretet” jelent a jelöléséhez.

Kettős állampolgárság: az MKP célja napirenden tartani a témát a megfelelő megoldásig

A Magyar Közösség Pártja szlovák kormánykoalíciós képviselőkkel együttműködve bekapcsolódik az állampolgársági törvény tárcaközi egyeztetésen lévő módosítási lehetőségébe. „A jelenlegi, belügyminisztériumi törvényt módosítási előterjesztés a kormányprogramban foglaltak szellemében fogalmazódott meg, ami csupán kis előrelépést jelent a mostani állapothoz képest, és sajnos nem oldja meg a felvidéki magyarok helyzetét, a magyar állampolgárság szabad felvételének lehetőségét” - fogalmaz az MKP nyilatkozata. A közös előterjesztés célja az, hogy rámutassanak arra, milyen formában kellene a törvényt úgy módosítani, hogy az a felvidéki magyarság elvárásainak is megfeleljen - írják. „Tudatosítjuk, hogy a kormánykoalíció a kormányprogram szellemében kívánja a törvényt módosítani, amiben már az elvi egyezés is megszületett a koalíción belül, mégis kötelességünknek tartjuk a közös előterjesztés benyújtását, ami biztosítja a téma napirenden tartását, és magában hordozza a kielégítő, immár a mi elvárásainknak is megfelelő bővítés elfogadásának lehetőségét” - zárul a párt nyilatkozata.

Eltörölhetik a nyelvrendőrséget?

A kulturális tárca kilátásba helyezte, hogy a jövőben teljesen eltörölné az ún. nyelvrendőrséget, nyilatkozta az ujszo.com-nak Gyimesi György, a kormányzó OLaNO parlamenti képviselője azután, hogy a témában egyeztetett Igor Matovič (OLaNO) miniszterelnök, Natália Milanová (OLaNO) kulturális miniszter és Michal Šipoš, az OLaNO parlamenti frakcióvezetője. A tárca alá tartozó államnyelvi osztályt augusztus elsejétől olvasztották be a többpólusú politikák osztályának elnevezett részlegbe. Ahogy korábban az önálló osztálynak, az új szervezeti egységnek a kompetenciájába tartozik a szlovák államnyelvtörvény betartatása. A jogszabály megsértéséért, például bizonyos esetekben a magyar feliratokat tartalmazó táblák kihelyezéséért 50-től 2500 euróig terjedő büntetést szabhatnak ki.

Népesedési konferenciát szervez a VANCSESZ

A magyarországi népesedési politika eredményeire szeretné felhívni a szerb döntéshozók figyelmét a Vajdasági Nagycsaládos Egyesületek Szövetsége azzal a nem titkolt céllal, hogy Szerbia vegye át és alkalmazza az egyes elemeket. Szerbiában is pusztít a fehér pestis, ezért szemléletbeli változtatásokra lenne szükség a családok támogatásában. Ennek érdekében a VANCSESZ egy nemzetközi konferenciát szervez. A rendezvényről Krizsán Vilmost, a szövetség elnökét kérdezték. „Október elején szeretnénk megszervezni egy nemzetközi népesedési konferenciát. Elsősorban magyar-szerb vonatkozásban akarjuk ismertetni mindazokat a tapasztalatokat, előírásokat, támogatásokat, amiket Magyarországon létrehoztak a családok életének megkönnyítése, a gyermekvállalás ösztönzése, a családok támogatása szempontjából. Emellett a környező országok tapasztalatait is szeretnénk megismerni, mert vannak nagyon jó kezdeményezések Boszniában, a Felvidéken, Erdélyben is. Ezeket is szeretnénk ismertetni, hogy a jó példákat át lehessen venni. A tanácskozás munkájába mindenképpen bekapcsoljuk a politikumot, a szakembereket. Nagyon sokat lehet tanulni egymástól, átvenni a pozitív tapasztalatokat, hiszen nagyon sok olyan véleményt hallunk elsősorban az anyaországból, hogy javultak bizonyos mutatók, például a házasságkötések, a gyermekszületések számát illetően. Kevesebb a válás is, ugyanakkor ösztönzőleg hatnak ezek az intézkedések arra, hogy családot alapítsanak a fiatalok”.

A KMKSZ nyilatkozata az ukrajnai őshonos népekről szóló törvénytervezettel kapcsolatban

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) előremutatónak ítéli, hogy Ukrajna elnökének kezdeményezésére törvényi szabályozást nyerhetnek az országban élő őshonos népcsoportok jogai. Ugyanakkor felhívja az illetékesek figyelmét, hogy az őshonos népcsoport fogalmának és jogainak definiálásakor vegyék figyelembe az idevágó nemzetközi gyakorlatot, a Velencei Bizottság ajánlásait, s a diszkriminációmentesség követelményeit is. A Szövetség úgy véli, hogy a Kárpátalja területén több mint ezeregyszáz esztendeje letelepedett magyarságot is megilleti a jog, hogy Ukrajna őshonos népei között tartsák számon, és kéri az illetékeseket, hogy döntésük meghozatalakor ne hagyják figyelmen kívül a történelmi tényeket. E kérdés nyomtatékosítása érdekében a KMKSZ aláírásgyűjtést kezdeményez.

Csapó Nándor: Jelentős lépésnek tartom az új curriculumot

Elkészültek a magyar nyelv és irodalom oktatására vonatkozó új nemzeti alaptantervek (curriculumok), ami azt jelenti, hogy most szeptembertől a horvátországi magyar tannyelvű iskolákban, illetve a horvát tanítási nyelvű iskolákban, ahol Magyar nyelv és kultúra tantárgyat tanulnak a diákok, már az új curriculum szerint folyik majd az oktatás – tudta meg az Új Magyar Képes Újság Csapó Nándortól, a zágrábi Tudományos és Oktatási Minisztérium nemzetiségi főosztályának vezetőjétől. Az új nemzeti alaptantervekkel a nemzeti kisebbségek oktatása is úgymond csatlakozik az oktatási reformhoz. „Örülünk, hogy mostanra elkészült mindkét curriculum, és szeptembertől már ezek szerint folyik majd az oktatás. Ez egy hatalmas előrelépés, hiszen az A modell kerettanterve, ami 2006-ban készült el, de csak 2010-ben jelent meg hivatalosan, már elavult. A C modell Magyar nyelv és kultúra tantárgyat pedig a Pedagógiai Intézet által jóváhagyott kerettanterv alapján tanították a tanárok” – nyilatkozta Csapó Nándor. Hangsúlyozta, azért lényeges ez az előrelépés, mert a curriculumok létrehozásával, illetve módosításával a kisebbségi nyelvek oktatása terén is csatlakoznak az oktatási reformhoz, melyben az eredménycélok kiemelt szerepet játszanak.

Sorra újulnak meg egyházi épületeink

Idén is folytatódik a horvátországi magyarság által használt egyházi épületek felújítása. A sepei református templom további stabilizációs munkálatokat végeznek, a várdaróci református templom új külsőt kap, míg Eszék-Rétfaluban a belső díszítőelemek restaurálása zajlik. A rétfalusi és a sepei templom kizárólag horvát állami forrásból újul meg, míg a várdaróci templom renoválására zágrábin kívül budapesti forrásokat is felhasználnak.

